

ligger i alt Fald uden for Hedeelskabet's Virksomhed, og der er ingen Grund til at forlange dets Erklæring der. Der have vi hidtil holdt os til vedkommende Hedeelskommunes Bestyrelse, som ogsaa er fuldkommen i Stand til at erklære sig om Sagen. Og saa hedder det videre, at Laanene skulle ydes „paa det Vilkaar, at Laanlageren følger den af dette Selskab givne Vejledning med Hensyn til Dyrrkingen.“ Denne Fordring har allerede det ærede Medlem for Hjørring Amts 1ste Valgkreds (H. Madsen) omtalt, idet han fandt den uhenigtsmæssig, og den vil ogsaa efter min Mening være i den Grad uhenigtsmæssig, at den ligefrem er umulig. Man kan ikke lade Hedeelskabet føre et saadant Tilsyn med Moselodderne, saa lidt som man kan forlange, at den vedkommende Opdyrker i et og alt skal følge den Anvisning, Hedeelskabet maatte give. Men dertil kommer ogsaa dette, at Staten giver Laanet til Hedeelskommunen, saaledes at man kun træder i Laaneforhold til selve Kommunen, og det vilde være ubilligt at forlange, at Hedeelskommunen skulde betale Beløbet tilbage, naar blot Hedeelskabet erklærer, at den Dyrrking, som følges med Hensyn til vedkommende Moselod, ikke er henigtsmæssig eller i alt Fald ikke er saadan, at Hedeelskabet kan bifalde den. Derved vilde der blive alt for megen Risiko for den vedkommende Kommunalbestyrelse, man vilde komme til at modvirke det Formaal, man virkelig opstiller.

Uden for Listen er der til § 27 stillet et Vædringsforslag af Medlemmet for Hjørring Amts 1ste Valgkreds (H. Madsen) angaaende et rentefrit Laan til Stagens Kommune til Bygningen af en Havn ved Skagen. Jeg har jo tidligere flere Gange haft Lejlighed til at udtale mig om dette Forslag og har da navnlig henvist til, at det efter min Mening ikke vil kunne lade sig gøre at give et rentefrit Laan saa stort, som der her er Tale om, til en Kommune, for at Kommunen derefter kan bygge en Havn, der bliver Kommunens Ejendom og ganske staar under Kommunens eget Tilsyn. Det drejer sig her om et Laan paa 960,000 Kr. som skulde være rentefrit i 20 Aar, og regner man Renten ud, vil det, Staten tilskyder, gaa op til et Beløb af omtrent 700,000 Kr. Det er det Beløb, som Staten taber ved, at Laanet er rentefrit. Men skal Staten styde et saa stort Beløb til, er der ikke andet for, end at Staten saa maa tage Sagen i sin Haand. Det bliver da ikke Skagens Kommune, der kommer til at bygge Havnen, men Staten, der kommer til at bygge Havnen, og dette har saa meget større Betyd-

ning, som det er bitterligt nok, at Statteevnen i Stagens Kommune er saa ringe, at der ikke vil være Tale om, at Kommunen kan tilbagebetale, ja selv ikke om, at den kan forrente et Laan saa stort som dette, medmindre Havnen vilde komme til at give saa store Indtægter, som man ganske vist i Stagen mener, at den vil give. Men Kommunen maa altsaa med Hensyn til Tilbagebetaling og Forrentning af Laanet indskrænke sig til at give en Væksel paa Fremtiden og det en Væksel, som Regeringen har Vanskelighed ved at honorere. For Resten skal jeg udtale, hvad jeg vist allerede tidligere har sagt, at Skagens Havn er et af de Havneanlæg, jeg har ikke ringe Sympati for, set fra Fisteriets Standpunkt. Jeg tror, at der er Trang til en saadan Havn deroppe, og at den vil kunne gøre megen Nytte; men jeg betragter Spørgsmaalet om et Havneanlæg deroppe som et Spørgsmaal om Bygningen af et Statsforetagende, og derfor maa Spørgsmaalet om en saadan Havn gaa sammen med Spørgsmaalet om de andre Foretagender, der ere under Overvejelse for Djebliffet, saaledes at vi maa komme til en Afgørelse af, hvor man skal begynde for at løse hele Havnespørgsmaalet.

Jeg skal dernæst gaa over til at omtale nogle Samraad, jeg har haft med Finansudvalget, og da først omtale det Samraad, som gjaldt Veterinær- og Landbohøjskole Kuranstalter. Det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgkreds (Bust) har udførlig omtalt, hvorledes Forholdene ere i saa Henseende, og jeg skal villig erkende, at det vilde være meget ønskelig, om vi kunde komme til, at det Undervisningsmateriale, som findes navnlig i den stationære Klinik paa Højskolen, kom til at omfatte Kvæg i langt højere Grad, end nu er Tilfældet. Ministeriet har ganske vist foreløbig givet Bestyreren for den stationære Klinik, Professor Bang, Tilladelse til at holde to Stykker Kvæg Maret rundt, uden at der skal ydes nogen Betaling derfor. Man søger saaledes paa denne Maade at lade noget paa de daarlige Forhold i denne Henseende; men Vanskeligheden er stadig den at saa Folk til at indrette Kvæg til Behandling paa Landbohøjskolen, og det ligger vist ogsaa noget i, at Ejeren gaar tabt af Mælken i den Tid, Kvæget er paa Landbohøjskolen, saaledes at der paaføres ham Udgifter, hvis Forholdet da ellers er det, at Mælken kan bruges. Jeg ved ikke rigtig, hvorledes man skal reparere paa Forholdet. Det er ganske sikkert paa vor Skole langt bedre, end det er andre Steder, og navnlig er det et ikke ringe